

Er du klædt på
til dit arbejdsliv i
efteråret?

FORUM

Er du klædt på
til dit arbejdsliv i
efteråret?

FORUM

Forside (/)

Anmeldelse af Brian Dues bog 'Ideudvikling'

God karma giver gode ideer

Skrevet af

(/mia-fihl-jeppesen)

Mia Fihl Jeppesen (/mia-fihl-jeppesen)
Udviklingskonsulent og adjunkt (/mia-fihl-jeppesen)
Professionshøjskolen UCC (/mia-fihl-jeppesen)

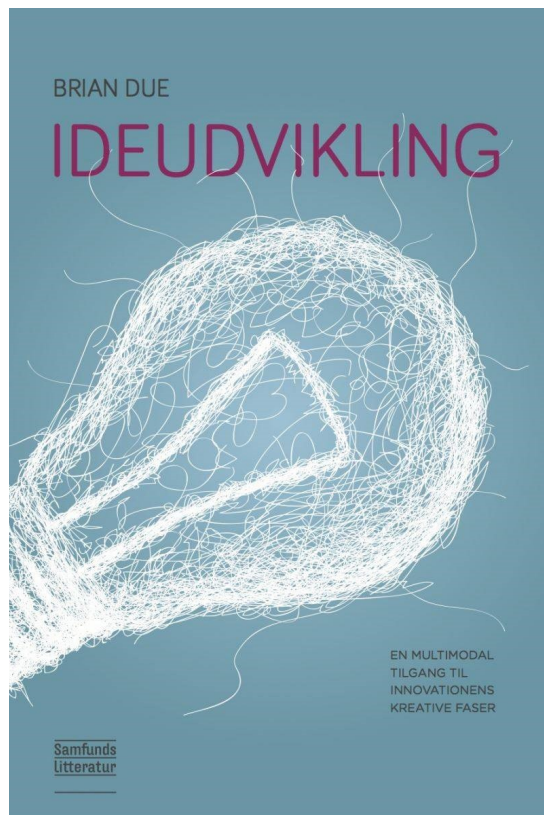
1 artikler
0 indlæg

Gode ideer skabes af mennesker. Og det er alt det komplekse, der sker i den sociale interaktion mellem mennesker, når vi er sammen om ideudviklingen, der er interessant.

Er du klædt på
til dit arbejdsliv
i efteråret?

FORUM

Jeg må indrømme, at jeg, da jeg først læste Brian Dues bog 'Ideudvikling', tænkte, at det var en ret banal konklusion, jeg fik dér: Når vi skal udvikle ideer, er det vigtigt, at vi bruger både sproget, kroppen og rum/ting. Det er det, som han kalder 'Multimodal ideudvikling'. Multimodal betyder at bruge flere tegnsystemer samtidig.

Brian Dues bog: 'Ideudvikling – En multimodal tilgang til innovationens kreative faser', Samfundslitteratur 2014.

OK, hvis man har arbejdet bare en smule med kreativitet og ideudvikling, er det nok gået op for en, at det er en god ide ikke kun at tale sammen, mens man sidder på sin flade, men også at gøre noget med kroppen, med det rum, man er i og måske bringe nogle artefakter ind såsom Post-its, en tavle at tegne på, billedkort og lignende. Så som erfaren proceskonsulent med særlig interesse i det kreative og innovative felt, var jeg først en smule skuffet. Havde jeg bare fået den fine betegnelse 'multimodal interaktion' for en almindelig praksis?

Men så gik det op for mig, at pointer fra bogen er blevet ved med at poppe op til overfladen i alle mulige forskellige sammenhænge i den sidste tid. Så, jo, der er mere at hente her!

Kreativitet og ideudvikling handler ikke kun om at sidde på sin flade og finde på nye ideer. Ideer skabes i interaktionen mellem mennesker. Kilde: Samfundslitteratur 2014.

Frygten bremser

Pointen med Brian Dues bog er, som han selv gør klart opmærksom på i sit forord, at den netop ikke er en opskrift/håndbog på, hvordan man skal gøre, når man vil ideudvikle, men i stedet tilbyder nogle forklaringsmodeller for, hvad der sker i processerne. I bogen går Brian Due bag om de processer, hvori vi er kreative og udvikler ideer.

Han beskriver blandt andet, hvordan identiteten hos deltagerne er på spil i de situationer. At den sociale positionering og placering i interne magthierarkier i høj grad præger det, vi gør i ideudviklingssituationen. Hvordan det at tabe ansigt ved for eksempel at fremsætte en "dum" ide er en væsentlig barriere for at udvikle ideer.

Læs også om jugaad-innovation, hvor store begrænsninger er lig stor opfindsomhed (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/jugaad-innovation>)

Jeg var til afslutningskonference på forskningsprojektet SLIP i slutningen af november måned, og ved en workshop om innovation poppede den pointe op til overfladen. Forskeren fortalte, at hendes research pegede på, at mindreværd spærrer for den kreative, ideudviklende proces, og det er en væsentlig barriere for innovation. Med bogens ord: "Den væsentligste begrænsning i idéudviklingsprocessen er frygt." Og den frygt bunder ifølge Brian Due i usikkerhed knyttet til vores identitet, selvopfattelse og opfattelse af vores placering i det sociale rum.

Den samme pointe dukkede op, mens jeg underviste et hold lærerstuderende i "Den Kreative Platform", da de skulle afprøve nogle af de processer, som virker kreativitetsfremmende. Det var svært for dem at give slip på behovet for at være rigtig, svare rigtigt, mærke, hvad de andre syntes om deres ideer og måder at agere på med videre. Det er ikke et nyt fænomen, at det kan være svært at give slip på bedømmelsen og behovet for at være rigtig, genial, med i fællesskabet og så videre, men min iagttagelse har fået tilføjet nogle nye perspektiver gennem Brian Dues bog. Og det er interessant.

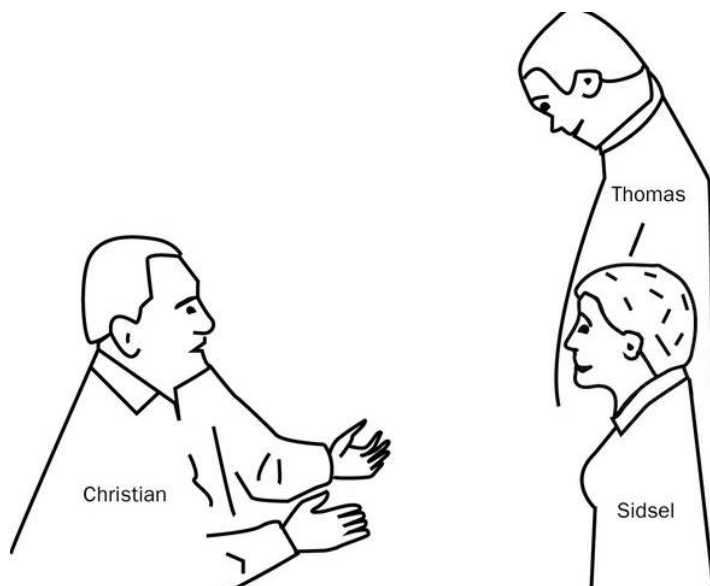

Brian Due er adjunkt på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet. Brian er forsker og underviser i kommunikation og har skrevet Ph.d. om idéudvikling og innovationsprocesser.

Vi vil undgå ansigtstab

Bogen beskriver også, hvordan vi typisk håndterer den svære, sociale situation, som ideudviklingen er. En metode er forskellige 'ansigtsbevarende' strategier, som anvendes – såsom på forhånd at skabe afstand til sin egen ide, før den fremsættes, ved selv at sige "må jeg komme med en fjollet idé?" eller lignende. Eller såkaldt exit-strategier, som er måder at slippe ud af situationen på ved for eksempel at gå sin vej eller skifte emne.

En væsentlig pointe i bogen er, at ideer ikke er noget, der i forvejen er der, – det er ikke noget, nogen har – de *skabes* i interaktionen mellem mennesker. Derfor er ærindet her at forstå, hvad der sker mellem mennesker, når de samskaber. Det er alt det komplekse, der sker i den sociale interaktion *mellem mennesker*, når vi er sammen om ideudviklingen, der er interessant.

Fælles forestillingsverdener er en af de vigtigste forudsætninger for,

at vi kan idéudvikle. Der gives eksempler på, hvordan dette kan gøres – blandt andet gennem stimuli, kropslige illustrationer og facilitering. Kilde: Samfundslitteratur 2014.

En række faktorer har indflydelse på den interaktion mellem mennesker. Organisationen, samfundet, gruppen og gruppens evne til at skabe fælles forestillinger, graden af tillid og humor, den materielle omverden (det vil sige, der hvor vi er) deltagernes evne til at koble forskellig viden, den sociale positionering (som før nævnt) og faciliteringen. Alle disse elementer beskrives i bogen.

Og der kommer også inspiration/gode råd til facilitering undervejs.

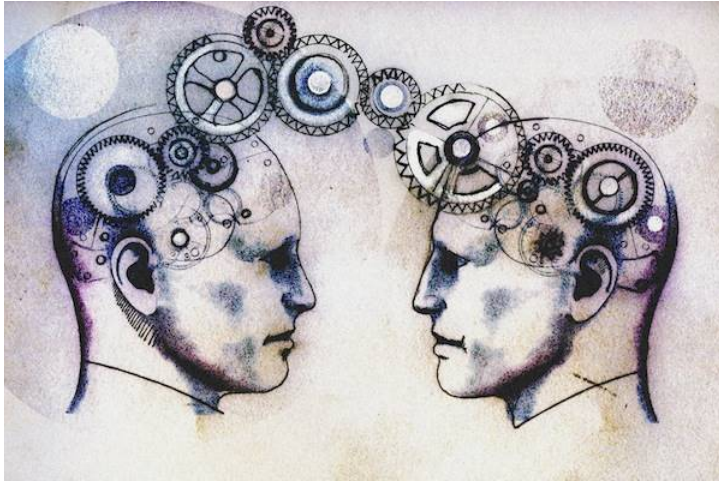

I Indien er folk gode til at lave små hacks, der gør arbejdsdagen lettere. Det har endda fået sit helt eget navn: Jugaad innovation. Princippet er det samme: Man hacker/ødelægger forskellige produkter og processer for at få det mest optimale ud af dem. Det kreative initiativ er drevet af en personlig interesse i at gøre arbejdet godt og lettere. Selvom det så betyder at bryde småregler og normer undervejs.

Vi skal koble

Ud over at forklare om, hvordan det multimodale er meget vigtigt at arbejde med i ideudviklingen, beskriver bogen to andre meget væsentlige faktorer, der har stor betydning i den sammenhæng: Evnen til at skabe fælles forestillingsverdener og evnen til bisociations-arbejde.

At evne at skabe fælles forestillingsverdener er en af de vigtigste forudsætninger for, at vi kan ideudvikle, lyder det. Det betyder, at vi formår at gå ind i en legende, analogisk tænkning og sætte parentes om de begrænsninger, der ligger i virkelighedens verden. Det er en del af rammesætningen af den kreative proces og den kreative tænkning fremmes af specifikke rammer. Der gives eksempler på, hvordan dette kan gøres – blandt andet gennem stimuli, kropslige illustrationer og facilitering.

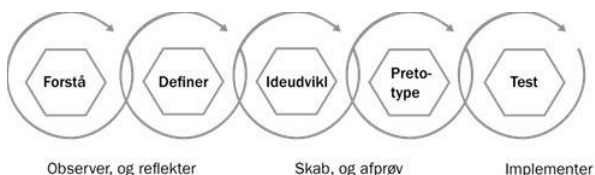
At evne at skabe fælles forestillingsverdener er en af de vigtigste forudsætninger for ideudvikling. Kilde: Gary Waters.

Bisociation betyder at koble flere associationer. At holde ét perspektiv og koble andre ideer og perspektiver til det. Her beskrives ideskabelsen som en konstruktion, hvor forskellige erfaringer, tanker, perspektiver, genstande med mere sættes sammen til en ny helhed. Det afgørende for at få udviklet på ideerne, så de bliver gode, er, at man er kompetent til at skabe nye koblinger og kan bringe meget forskellig viden i spil.

Iterativ innovationsmodel

En af de første pointer i bogen er, at klassiske fasemodeller a la vandfaldsmodellen ikke er egnede til at beskrive innovation. I stedet præsenteres en femtrins-model, der ikke skal forstås lineært, men som en form for cirkelbevægelser, der bevæger sig fremad.

Der springes mellem faserne i et iterativt forløb, hvor den multimodale ideudvikling bør komme på banen flere gange undervejs – i flere af trinnene. Og det er bare med at komme i gang med at teste gennem det, der kaldes prototyping – en tidlig skitse, der afprøves for at finde ud af, om man overhovedet er på rette kurs.

Bogen præsenterer en femtrins-model, der ikke skal forstås lineært, men som en form for cirkelbevægelser, der bevæger sig fremad.

Kilde: Samfundslitteratur 2014.

Et baggrundstæppe

Brian Due trækker på et væld af forskellige teorier, og pointerne er således velunderbyggede. Ståstedet er det, Brian Due kalder moderat socialkonstruktionistisk. Der trækkes blandt andet på sprogfilosofi, semiotik, conversation analysis, græsk filosofi og etymologi.

Bogen skaber så at sige et baggrundstæppe for at forstå, hvad der er på spil i de processer, der foregår mellem mennesker, hvor målet er at udvikle ideer. Mere end at fokusere på, hvordan vi skal gøre

det, forklarer den, hvad der ligger bag ved processerne. På den måde tilbyder den en optik at se med. Og den hjælper mig til at se nogle ting klarere. Derfor er bogen anvendelig for mig både i min praksis som procesfacilitator og som underviser.

Brian Due har skrevet en lang række artikler om stort set alle emner inden for kommunikation og innovation. Læs mere her:

- Post post-it (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/kritik-af-post-its>)
- Hack dit arbejde (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/hacking-i-hverdagen-skaber-innovation>)
- Kreativitetens DNA (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/kreativitet-ideudvikling-innovation>)
- Why Great Minds Think Alike (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/konteksten-skaber-ideerne>)
- Sådan forsvaret du en god ide (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/saadan-forsvarer-du-en-god-ide>)

RELATEREDE ARTIKLER

Taberkroppens hemmelige lidelser (/artikler/Tabukommunikation-hos-Shytobuy) - Lider du af udslæt og inkontinens, eller har du bare brug for en penisring? Så kan du flere steder på nettet få leveret ...

De prætentiose er bedre, klogere og mere kreative (/artikler/Ny-bog-Preentiousness---Why-it-matters) - Det er helt i orden at være prætentios, hævder ny bog. Men hvad nu? Har vi taget eklatant fejl, når vi stemplede alle de...

Giv din stemme

4,4/5

8 stemmer

KOMMENTARER

0 kommentarer

Sortér efter

Tilføj en kommentar ...

[Plugin til Facebook-kommentarer](#)

UDVALGTE JOB (/KOMMUNIKATION-JOB)

Projektleder (/kommunikation-job/folkekirkens-noedhjaelp-

Frist: 10. august

PensionDanmark

/kommunikation-

Journalist (/kommunikation-job/pensiondanmark-journalist)

Frist: 1. august